

ZESPÓŁ
INFORMACJI
POLITYCZNEJ
KW PZPR
W BIAŁEJ
PODLASKIEJ

FAKTY

SERWIS INFORMACYJNY

Nr 20

Do użytku wewnętrznego

Warianty planu 3 - letniego

Z OBRAD EGZEKUTYWY KW PZPR

22 września br. odbyło się kolejne posiedzenie Egzekutywy KW PZPR. Porządek obejmował informację o aktualnej sytuacji rynkowej, informację nt. sytuacji społeczno-politycznej w placówkach oświatowo-wychowawczych, ocenę pracy szkoleniowo-lektorskiej w roku 1981/82 oraz plan na bieżący rok szkoleniowy, harmonogram działań organizacyjnych zabezpieczający sprawny przebieg partyjnej kampanii sprawozdawczej.

W odniesieniu do sprzedaży
/ ciąg dalszy na str. 2 /

Praca ideowo-wychowawcza szkół

JEDNA POLSKA — JEDNO WYCHOWANIE

Bieżący rok szkolny będzie przebiegał w warunkach dalszych zmagania o stabilizację życia społeczno-politycznego, dźwignia gospodarki kraju z kryzysu oraz umacniania patriotycznego ruchu odrodzenia narodowego.

STO TYSIĘCY DO PODZIAKU

Zawsze, gdy przystępuje się do układania wieloletniego planu wraca to pytanie, jak piłka odbita od ściany: jak dzielić masę dóbr, którą się w przyszłości wytworzy? Więcej zostawić na konsumpcję zbiorową, która nie ma nic wspólnego z jedzeniem z jednego garnka, czy też przeważającą część zostawić na spożycie indywidualne? Pytanie to stało się także i dziś - przed całym społeczeństwem, przed rządem - ale w gruntownie zmienio-
/ ciąg dalszy na str. 3 /

Szkoła jako instytucja państwowa spełniająca służebną rolę wobec socjalistycznego państwa i społeczeństwa winna być obecna w tych zjawiskach i przemianach, podejmować i pomyślnie rozwiązywać
/ ciąg dalszy na str. 5 /

Z OBRAD EGZEKUTYWY KW PZPR

/ciąg dalszy ze str.1/
artykułów reglamentowanych można stwierdzić ich wystarczającą podaż. Występujące sporadycznie wahania w niektórych placówkach handlowych spowodowane były wyłącznie niewłaściwą pracą kierowników tych placówek. Po okresie spokoju na rynku mięsnym, a trzeba zaznaczyć, że struktura masy mięsnej i jej przetworów w minionych miesiącach była w województwie korzystniejsza niż w innych regionach kraju, zarysowuje się pewne pogorszenie sytuacji. Nie wynika to ze zmniejszenia podaży, lecz spowodowane jest dostosowaniem jej struktury do obowiązującej w kraju /większy udział mięsa wołowego,

Lepsze jest zaopatrzenie w owoce i warzywa. Obok bezpośredniego zaopatrywania się przez zakłady pracy w WSO jak i u producentów, wprowadzono na rynek nadwyżki z ogródków działkowych/przoduje w tym zakresie Międzyrzec Podlaski/.

Tytułem eksperymentu podjęto sprzedaż owoców produkowanych w PGR w sklepach WPHW po konkurencyjnych cenach. Rozważa się otwarcie sklepów firmowych PGR.

Gorzej wygląda zaopatrzenie w artykuły przemysłowe. Nie jesteśmy potentatem w tym zakresie i województwo uzależnione jest od rzetelnego rozdzielnictwa na szczeblu centralnym. W ślad za krytyką partykularyzmu stosowanego przez inne województwa warto wypunktować "drobny" szczegół: otóż poważnie zwiększyła się w naszym województwie sprzedaż mebli ...

Sprawa, która budzi najwięcej emocji to obuwie. Zgodnie z decyzją wojewody od 1 października rozpoczyna się sprzedaż sterowana.

W podsumowaniu zobowiązano wojewodę do nie ustawiania w zabiegach o wyegzekwowanie należnych nam przydziałów. Podkreślono, że o ile do admini-

stracji na szczeblu wojewódzkim nie ma uwag, to praca administracji szczebla podstawowego budzi szereg zastrzeżeń.

Zalecono komitetom miejskim i gminnym większe zainteresowanie się handlem /zwłaszcza wiejskim /. Budzi szereg uwag działalność wewnętrznych służb kontrolnych. Kontrola wewnętrzna WZSR przeprowadzona w GS-ach nie ujawniła niedociągnięć, zaś w wyniku kontroli zleconej przez WKO trzeba było ukarać 116 osób tylko w 8 gminach. Musi ten fakt budzić głębsze refleksje.

Oceniając sytuację w oświacie stwierdzono, że władze oświatowe, Rady Pedagogiczne i POP wkładają wiele wysiłku w doskonalenie funkcji dydaktyczno-wychowawczych swoich placówek. Podkreślono, że korzystny klimat w środowisku stworzyło wprowadzenie w życie Karty Nauczyciela. Wskazywano także na występujące jeszcze braki w pracy ideowo-wychowawczej. Zalecono intensyfikację działań w tym zakresie. Podkreślono potrzebę umacniania socjalistycznego charakteru szkoły i wychowania, wspierania przez POP organizacji szkolnych i młodzieżowych, dążenia do

umacniania frontu wychowawczego skupiającego kolektywy pedagogiczne i środowisko społeczne wokół podstawowych zadań socjalistycznej szkoły. Do problematyki tej nawiązujemy w artykule o pracy ideowo-wychowawczej szkół.

Następnie dokonano oceny działalności szkoleniowo-lektorskiej i przyjęto plan szkoleń partyjnego na rok bieżący. Zatwierdzono także harmonogram przygotowań i założenia przebiegu kampanii sprawozdawczej w województwie. Tenatorem tym poświęćmy więcej miejsca w następnych wydaniach "Faktów".

STO TYSIĘCY...

/ciąg dalszy ze str.1/
nych warunkach. W całym też
inny niż kiedykolwiek sposób
stawia się je przed każdym z
obywateli.

Warunki do poprawy spoży-
cia są wyjątkowo trudne, a w
latach najbliższych można li-
czyć na niewielkie tylko zmia-
ny na lepsze. Powodów i przy-
czyn mamy aż nadto: gruntownie
rozstrojoną gospodarką, zdemo-
lowany system płac, ogołocony
rynek, pokaźny deficyt dewiz,
a zatem brak możliwości zakupu
za granicą dóbr potrzebnych
do egzystencji. Trzeba spła-
cać ogromne odsetki od zacią-
gniętych wcześniej długów - i
to jest mechaniczna przyczyna
powodująca, iż gdyby nawet nie
było innych przyczyn dochód
do podziału będzie przez wiele
przyszłych lat niższy od wy-
tworzonego.

Długi trzeba płacić, nie
da się dłużej żyć na kredyt.
Taka jest prawda bez upiększeń.
Zatem częśćka dochodu pozosta-
jąca na spożycie, po zreduko-
waniu do minimum wydatków na
rozwój, na inwestycje, będzie
mniejsza niż w latach przed-
kryzysowych. A więc ręka dzie-
ląca tę częśćkę staje przed
czynnością, której nie można
wykonać d o b r z e, gdyż ka-
żde cięcie wywoła niezadowole-
nie. I dlatego właśnie kwestię
j a k d z i e l i ć stawia
się jako jeden z najważniejszych

tematów społecznej dys-
kusji. Dotychczas zdecydowano
o tym podziale w sposób arbi-
tralny, co doprowadziło, nie-
stety do wielu dysproporcji.

Przy órodkowym, najreal-
niejszym wariantcie planu trzy-
letniego, kwotę którą można
wykroić z dochodu narodowego
na spożycie, to wspólne i oso-
biste razem, ocenia się na ok.
3400 miliardów złotych. Bar-
dziej nie można ograniczyć in-
westowania, bo grozi to nie-
obliczalnymi konsekwencjami w
ciągu następnych lat, utratę
kontaktu z cywilizacją wytwór-
czą, samozadławieniem przemysłu.
Wypada, że w roku 1985 każdy z
nas, jeśli w gospodarce pójdzie
wszystko w miarę nieźle, liczyć
może na kwotę nieco poniżej
100 tys.zł. obrazującą spoży-
cie ogółem. Oczywiście, nie ma
to nic wspólnego z realną mo-
żliwością zakupów liczoną w
cenach detalicznych, to tylko
wielkość ilustrująca masę dóbr
do podziału, wyliczoną w ce-
nach stałych.

Jest to masa, której nie
można z w i ę k s z y ć przez
głosowanie. Każdy wybór ozna-
cza uszczuplenie wydatków na
inne cele. Jeśli więc dołoży-
my pięć tysięcy na kulturę,
oświatę i ochronę zdrowia, o
taką samą sumę należy zmniej-
szyć tę częśćkę spożycia, która
doprowadzana jest do każdego
z pracujących za pośrednictwem
pensji i innych dochodów pie-

niężnych, osobiście pobierających. Jeśli zdecydujemy się, by rozbudować tę sferę świadczeń, z której każdy może korzystać z racji urodzenia i posiadania polskiego obywatelstwa, automatycznie przesądza to o ograniczeniu tej części, jaka przypadnie z tytułu osobistego wkładu pracy. Jest to zależność nieubłagana, a drukowanie pieniędzy bez pokrycia w tej masie dóbr wycenionej w zaokrągleniu na około 100.000 zł. oznacza po prostu mnożenie bałaganu.

Ot i cały dylemat, który należy sobie dobrze uświadomić, bo bez tego wszelkie hasła w rodzaju "więcej na kulturę", "ratujmy nasze zdrowie", "przyroda ginie", są albo zawołaniami dyletanta albo demagoga. Po prostu i całkiem zwyczajnie nie można podzielić więcej niż się wytworzy.

Sytuacja jest rzeczywiście dramatyczna, ponieważ wiele działań spożycia zbiorowego, łączonych jest już na trwałe z socjalistycznym charakterem państwa, przeżywa kryzys wskutek niedofinansowania, to znaczy braku dopływu nowych urządzeń, instalacji, etatów. Jednocześnie nasz system płac, który nigdy nie był sprawny / pamiętamy, ile już lat liczy sobie reguła "czy się stoi czy się leży" ... / został gruntownie zdemolowany przez

wymuszone podwyżki płac, a następnie przez rekompensaty.

W każdej dyskusji od czego by nie zacząć rozmowę, natychmiast pojawia się ten wątek: dlaczego ja mam ciężko pracować, skoro za te same pieniądze mogę mieć lekko? Dwustu-złotowy awans - to przecież cięż śmiechu warte. Wszyscy już nazywają to uczenie "brakiem motywacji do pracy", kiedy dyé mówiono o braku bodźców - i o to samo w gruncie rzeczy chodziło. Pod względem gospodarczym socjalizm w naszym wydaniu stał się w końcu takim systemem, w którym nikt nie szanuje samej p r a c y, bo ją musi dostać z racji obywatelstwa; w którym przeważającą część pracujących ma mniej więcej tyle samo za obecność w przedsiębiorstwie czy biurze bez względu na wyniki. Dależy zanik tej "motywacji", choć wydaje się to już niemożliwe przesądziłyby zapewne los kolejnej reformy. No i przyszłość naszego spożycia - na wiele lat.

Ten, kto sądzi, iż poprzez przekazanie części dóbr spożycia zbiorowego każdemu obywatelowi indywidualnie i po równo, więc że dzięki temu dojdzie się do s p r a w i e - d l i w o ś c i podziału, myli się. Nie, gdyż nawet wówczas, gdyby każdy z kilkunastu milionów pracujących na pań-

stwowym i spółdzielczym etacie dostawał do ręki tę samą kwotę - nawet w przeliczeniu na członka rodziny - to i tak większą konsumpcję uzyskają ci, którzy racji zatrudnienia c o é m o g ą załatwić. Reszty dokonałoby spekulacja.

JEDNA POLSKA - JEDNO WYCHOWANIE

/ciąg dalszy ze str. 1/
zywać wiele zadań programowych, pedagogicznych i organizacyjnych, wynikających z rozwoju sytuacji społeczno-politycznej.

To, co się dzieje w środowisku ludzi dorosłych, mogłoby być tylko ich sprawą, gdyby nie miało negatywnych reperkusji wobec młodego pokolenia. Pogłębiona erozja stosunków społecznych, znaczone bolesnymi podziałami rzeczywistość posierpniowa powodowała, że młodzież była poddawana diametralnie różnym wpływom, naciskowi i, przecznych racji, a nawet szkodliwie zróżnicowanych oddziaływań pedagogicznych. Nie pozostało to bez wpływu na przekonania, postawy i zachowania ludzi młodych, manifestowane także wobec stanu wojennego. Siły antysocjalistyczne podejmowały kilkakrotne próby wciągania dzieci i młodzieży w obłędne scenariusze destabilizacji, usiłowane skompromitować w oczach społeczeństwa, a zwłaszcza młodego pokolenia - ideologię

Tak więc, jeśli dobrze się zastanowić nad podziałem, rychło dochodzi się do wniosku, że sprawiedliwość wyboru zaczyna się od starań na rzecz zwiększenia puli dóbr, jaką można podzielić. Czyli od wyników pracy. /KAR/

socjalistyczną i istniejący w Polsce system społeczno-polityczny, dyskredytować sojusze i dorobek Polski Ludowej. Trzeba z ubolewaniem stwierdzić, że część młodzieży - w tym także młodzieży szkolnej - dała się zwieść tej propagandzie przeciwnika, wyszła na ulicę w dniach prób zakłócenia porządku społecznego.

Te zjawiska wymagają głębokiej refleksji środowiska oświatowego i wypracowania koncepcji pracy ideowo-wychowawczej przekreślającej rachuby wrogów socjalizmu.

W roku szkolnym 1982/83 proces edukacji winien przebiegać tak, by służył skupianiu dzieci i młodzieży wokół konstruktywnych wartości procesu polskich przemian.

Chcemy przecież, aby młodzież kochała swoją ojczyznę, głęboko poznała jej historię, szanowała ludzi, którzy walczyli o niepodległość społeczną. Chcemy, aby młode pokolenie uczyło się i zdobywało zawód nie tylko dla siebie, lecz również po to, by Polskę

służyć od najmłodszych lat podejmując pożyteczną, a nie pozorowaną, służbę społeczną dla najbliższego środowiska, aż do momentu kiedy własną pracą będzie wносиło udział w dorobek narodu. Chcemy, aby dzieci szanowały starszych, którzy swoją pracą dla kraju i swoją postawą moralną wobec innych ludzi na to zasłużyli. Chcemy, aby młodzi dbali o wspólne dobro, z obowiązku wewnętrznego, a nie tylko nakazu, chcemy żeby wspierali rodziców, nauczycieli, przełożonych, ucząc się obowiązkowości, rzetelności, odpowiedzialności, poznając trud pracy i trud, który trzeba ponieść, jeśli pragnie się spełnić swoje dążenia.

Podstawę poszukiwań koncepcji pracy ideowo-wychowawczej z dziećmi i młodzieżą w roku szkolnym 1982/83 winno być stanowisko IX Nadzwyczajnego Zjazdu PZPR, wzbogacone na VII i IX Plenum KC.

Przypomnijmy zatem, iż Zjazd uznał, że bez nowoczesnego socjalistycznego systemu edukacji narodowej niemożliwy jest dobry rozwój społeczno-ekonomiczny kraju i szybkie przezwycięzenie kryzysu.

Za strategiczne zadania naszej partii Zjazd uznał:

- poprawę materialno-społecznego usytuowania zawodu.

nauczycielskiego i podniesienia rangi społecznej nauczyciela;

- podniesienie poziomu pracy dydaktyczno-wychowawczej szkół i placówek oświatowo-wychowawczych;

- wyznaczenie aktywnej roli szkole i nauczycielowi w procesie przezwycięzania kryzysu postaw ideowo-moralnych dzieci i młodzieży;

- uznanie za powszechnie obowiązującą zasadę świeckiego charakteru szkoły i socjalistycznego systemu wartości w procesie dydaktyczno-wychowawczym.

Naczelna humanistyczna zasada, że najwyższą wartością jest człowiek, zapewnienie mu wszechstronnego rozwoju, dobra i szczęścia zdobywanego przez naukę i pracę, wyznacza główne kierunki pracy dydaktyczno-wychowawczej szkoły i nauczyciela.

Centralną postacią w procesie dydaktyczno-wychowawczym jest niezmiennie - nauczyciel, jego osobowość jako wzorzec wychowawczy, umiejętność rozbudzania postawy poznawczej i społeczno-obywatelskiej uczniów. Nauczyciel szkoły socjalistycznej jest wykładnią ustroju - taki status społeczno-polityczny wymaga identyfikacji z treściami socjalistycznego ideału

wychowawczego, i konsekwencji w budowaniu świadomościowo-motywacyjnych wartości kultury politycznej młodzieży szkolnej.

W aktualnej sytuacji politycznej i państwowo-prawnej nadrzędnym zadaniem szkoły jest obrona socjalistycznego charakteru szkoły i wychowania

Tak rozumiane powinności kształcenia i wychowania wymagają wielokierunkowych działań ideowo-wychowawczych na rzecz:

I. Obrony świeckiego charakteru szkoły, która daje podstawy racjonalnej wiedzy o rzeczywistości społeczno-przyrodniczej i naukowego poglądu na świat, wpaja treści tolerancji religijnej. Świeckość szkoły jest zdobyczą cywilizacyjną świata i trwałym elementem Konstytucji PRL;

II. Edukacji obywatelskiej i historycznej młodzieży szkolnej.

W okresie zaostrej walce politycznej i ideologicznej toczy się walka o przekonania i postawy młodzieży, o pozyskanie jej zaufania do realizacji zadań wytyczonych przez IX Zjazd PZPR. Młodzież stała się ostatnio w naszym kraju przedmiotem manipulacji różnych sił politycznych. Szkoła musi włączyć się do zdecydowanej walki o młodzież.

Obecne młode pokolenie będzie pokoleniem wielkich reform.

Powinno mieć zatem ukształtowaną w nowy sposób kulturę polityczną i postawę społeczną. Edukacja obywatelska oznaczać winna:

- = wysoką świadomość ideowo-polityczną,
- = edukację ekonomiczną,
- = wychowanie dla pracy i poprzez pracę.

Młody człowiek nie może pozostawać wyłącznie obiektem celowych zabiegów wychowawczych, ale przede wszystkim podmiotem działań przekształcających jego osobowość.

Pilne jest więc znalezienie odpowiedzi na pytanie, czy możliwe jest już dziś rozpoczęcie tworzenia wspólnego frontu wychowawczego, który pozwoliłby uzgodnić podstawowe cele wychowawcze dla stopniowego ujednoczenia wpływów na dzieci i młodzież. IX Plenum KC zajęło w tej sprawie następujące stanowisko:

"... warunkiem osiągnięcia trwałych rezultatów w procesie wychowania społecznego jest budowa jednolitego frontu wychowawczego. Zobowiązuje to członków partii działających we wszystkich ogniwach systemu wychowawczego do aktywnego działania w tym kierunku".

III. Wypełnienia żywą treścią Uchwały IX Plenum KC, które wypracowało kierunki założenia edukacji ideowo-politycznej młodego pokolenia oraz

strategię podejmowania naj-
pilniejszych spraw młodzieży-
ale i z młodzieżą.

IV. - Włączenia się szkoły,
całego kolektywu pedagogi-
cznego w rozwój i umacnianie
patriotycznego ruchu odrodze-
nia narodowego, w upowszechnia-
nie istoty i treści socjali-
stycznej odnowy.

Zasadą funkcjonowania
szkoły pozostaje jej otwartość
na sprawy ogólnospołeczne.
Poparcie i współdziałanie z
OKON-ami w środowisku szkoły
na rzecz eliminowania uciążli-
wości kryzysu i przełamywania
postaw biernego wyczekiwania
winno stać się integralną
częścią społecznych więzi
szkoły.

V. - W aktualnej sytuacji
społeczno-politycznej kraju
placówki kształcenia i wycho-
wania winny dobrze zorganizowa-
wana, rytmiczną pracą, za-
programowaną " na tak " dla
programu IX Nadzwyczajnego
Zjazdu PZPR i Wojskowej Rady
Ocalenia Narodowego, stawić
skuteczną zaporę działaniom
sił, które usiłują rękoma
dzieci i młodzieży godzić w
poczucie tożsamości ustrojowej
i narodowej. Istnieje pilna
potrzeba włączenia dzieci i
młodzieży do samooceny uli-
cznych i środowiskowych eksce-
sów, a także podkreślenia
rozwaznej postawy załóg robo-
tniczych i większości społec-

czeństwa. Płaszczyzną takich
dyskusji będą lekcje, różne
formy pracy pozalekcyjnej,
społeczność klasy, organizacji
szkolnej i młodzieżowej. Dy-
skusje te winny racjonalizować
spojrzenie młodzieży na wyda-
rzenia i zjawiska społeczne,
powodować odcięcie się mło-
dzieży szkolnej od premedyta-
cji wrogów socjalizmu, budzić
obywatelską odpowiedzialność
za prezentowaną postawę wobec
spraw narodu i państwa.

Przewodnią i kierowniczą
rolę w życiu polityczno-wycho-
wawczym szkół oraz placówek
oświatowo-wychowawczych pe-
łnią Podstawowe Organizacje
Partyjne. Ich statutowym obo-
wiązkiem jest inspirowanie,
organizowanie i kontrola re-
alizacji założeń polityki oś-
wiatowej i wychowawczej partii
w codziennym życiu szkoły.
Wyrażać się to winno także
w ideologicznym wpływie na
świadomość nauczycieli i uczy-
niów, we współuczestnictwie
w formułowaniu zadań kształ-
cenia i wychowania, sprzyja-
niu tworzenia warunków nie-
zbędnych do zapewnienia przez
nauczycieli-członków PZPR
przodownictwa w wykonywaniu
zadań dydaktyczno-wychowaw-
czych i utrwalaniu demokraty-
cznych mechanizmów życia
szkoły.

Oczekujemy, że organizacja
partyjna w szkole będzie prze-
wodzić w procesie socjalisty-

cznej odnowy w środowisku szkolnym. Mamy bowiem świadomość, że poziom i efektywność działań szkolnych POP w głównej mierze zadecyduje o tym, czy będą one przodować w trudnym procesie odbudowy autorytetu i tożsamości polskiej szkoły zaangażowanej po stronie socjalizmu.

W tym celu szkolne POP powinny: zajmować jasne stanowisko polityczne zarówno wobec ogólnych problemów polityki partii, jak i zagadnień wyłaniających się w szkole i w jej otoczeniu, bardziej samodzielnie i odpowiedzialnie podejmować działania o charakterze politycznym i ideologicznym zgodnie ze statutem PZPR, oraz w duchu respektowania zasady jednolitej i zdyscyplinowanej realizacji uchwał partii:

rozwijać powszechny ruch samokształcenia się w zakresie nauk społecznych i metodologii marksistowskiej.

Ważnym nurtem działalności szkolnych POP jest umiejętne organizowanie i okazywanie pomocy ideowym organizacjom mło-

dzieżowym, realizacja w praktyce zasady ideowego kierownictwa partii ruchem młodzieżowym, zapewnienia im należytego miejsca w demokratycznych mechanizmach funkcjonowania szkoły.

Praca ideowo-wychowawcza szkół w bieżącym roku szkolnym to szczególnie odpowiedzialna sfera oddziaływania szkoły i nauczyciela na świadomość, motywacje, nastawienie oraz postawy i zachowania uczniów.

Młody człowiek nie może pozostawać wyłącznie obiektem celowych zabiegów wychowawczych, ale przede wszystkim podmiotem przekształcającym jego osobowość.

Dlatego powinnością szkoły i nauczyciela jest intensyfikacja pracy dydaktycznej i ideowo-wychowawczej oraz rozbudzanie myślenia i aktywności poznawczej i społecznej młodzieży szkolnej.

Mechanizmy tych działań muszą być spójne i stale sprawdzane w praktyce dydaktyczno-wychowawczej szkoły./ZIP/

W dniu 31 grudnia 1982r. upływa kadencja ławników ludowych w sądach powszechnych, okręgowych sądach pracy i ubezpieczeń społecznych oraz członków kolegiów do spraw wykroczeń

Rady narodowe wszystkich szczebli dokonają w kraju wy-

WYBORY SĘDZIÓW
SPOŁECZNYCH

boru ponad 50 tysięcy ławników i 70 tysięcy członków kolegiów do spraw wykroczeń na następną kadencję w latach 1983-1986.

Kampania wyborcza jest do niosącym wydarzeniem w procesie normalizacji stosunków społeczno-politycznych w kraju, konkretyzacją idei porozumienia narodowego, kształtowania kultury polityczno-prawnej społeczeństwa. Wynikają stąd poważne zadania, które powinny być niezwłocznie podjęte również przez organizacje partyjne naszego województwa. Aktualnie w zakładach pracy, środowiskach i wsiach województwa białkopodlaskiego odbywają się zebrania typujące kandydatów na ławników i członków kolegiów do spraw wykroczeń.

Rady narodowe różnych szczebli wybiorą do końca miesiąca października 1982 roku 482 ławników do sądów powszechnych, 8 ławników do Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Lublinie oraz 588 członków kolegiów d/s wykroczeń. Udział ławników ludowych i członków kolegiów d/s wykroczeń w orzekaniu jest jedną z podstawowych zasad ustroju sądów i kolegiów d/s wykroczeń w krajach socjalistycznych. Instytucja ławników ludowych stanowi dla obywateli praktyczną szkołę życia publicznego, co

ma w naszym ustroju duże znaczenie z punktu widzenia rozwoju samorządu społecznego. Ławnicy biorą udział w orzekaniu w pierwszej instancji w sądach rejonowych i wojewódzkich, z zastrzeżeniem wyjątków wprowadzonych przez ustawę. Pozycja ich jest zrównana z sędziami zawodowymi. Ławnicy są niezawisli w zakresie orzekania i podlegają tylko ustawom. Najogólniej rzecz ujmując sędziowska ławnicza niezawisłość polega na tym, że żaden organ publiczny ani osoba prywatna nie ma prawa wpłynąć na treść wyroku czy postanowienia sądu w konkretnej sprawie. Niezawisłość nie oznacza jednak dowolności, a więc nieliczenia się z pewnymi zjawiskami przyrody, stanowiskiem nauki, zasadami logiki jak też generalnymi kierunkami rozwoju nakreślonymi przez partię i rząd PRL. Ławnicy wnoszą do sądu swoje doświadczenia życiowe przeciwdziałając rutynie sędziowskiej. Reprezentują w sądzie w większym niż sędziowie stopniu opinię publiczną przez co przyczyniają się do osiągnięcia maksymalnej zgodności wyroku z odczuciami społecznymi. Przez kontakty ze środowiskiem i składanie sprawozdań o swojej działalności przed ludnością kształtują poglądy obywateli na zagadnienia wymiaru sprawiedli-

dliwości oraz ugruntowują poczucie praworządności. Przed kandydatami stawiane są bardzo wysokie wymagania. Kandydatem może być wybrana osoba, która ukończyła 26 lat, korzysta w pełni z praw publicznych, przoduje w pracy zawodowej lub społecznej, cieszy się nieposzlakowaną opinią w środowisku.

W celu właściwej koordynacji kampanii wyborczej kandydatów i członków kolegiów d/s wykreśleń w województwie decyzją Przewodniczącego Wojewódzkiej Rady Narodowej w Białej Podlaskiej powołano zespół koo-

rdynujący składający się z przedstawicieli partii i stronnictw politycznych, komitetów odrodzenia narodowego, ogniw FJN, właściwych rad narodowych, organów administracji państwowej, organizacji społecznych i młodzieżowych, organów wymiaru sprawiedliwości.

Na przewodniczącego zespołu powołano Henryka Czarkowskiego z-cę przewodniczącego WRN w Białej Podlaskiej. Do zadań zespołu należy kierowanie kampanią wyborczą na terenie województwa zgodnie z kalendarzem wyborczym. /ZIP/

REFORMA SYSTEMU PŁAC

Równoległe z wdrażaniem reformy gospodarczej prowadzone są prace nad reformą systemu płac. Przedmiotem reformy płac są przede wszystkim dwa obszary systemu płac. Pierwszy dotyczy metod zasilania przedsiębiorstw w środki na wynagrodzenia, zasad kształtowania tych środków w powiązaniu z efektami ekonomicznymi działalności przedsiębiorstw. Drugi natomiast odnosi się do zasad wynagradzania pracowników, powiązania płac indywidualnych z rezultatami pracy.

Punktem jednak wyjścia do reformy systemu płac jest prawidłowa jego diagnoza w sferze podstawowych jego wad i słabości. Przypomnijmy więc główne

niedoskonałości dotychczasowego systemu :

Po pierwsze - środki na wynagrodzenia w przedsiębiorstwach nie były w dostatecznym stopniu powiązane z efektami ekonomicznymi ich działalności. Pewna część funduszu płac pochodziła ze źródeł centralnych i na tym tle kształtowało się przekonanie, iż wzrost płac zależy od państwa, a nie od wzrostu produkcji i wydajności pracy. Po drugie - nastąpiło znaczne rozdrobnienie wynagrodzeń, tworzone coraz to nowe składniki wynagradzania, liczne tytuły premiowe. Skomplikowało to system płac, a pracownicy nie rozumieli często zasad wynagra-

dzania. Udział wynagrodzenia zasadniczego ciągle malał na korzyść dochodów z innych tytułów.

Po trzecie - rozdrobnienie wynagrodzeń utrudniało sterowanie rozpiętościami i proporcjami płac w gospodarce, co było przyczyną niezadowolenia licznych grup zawodowych.

Po czwarte - zbytnia centralizacja zasad wynagradzania zmniejszyła ich elastyczność i skuteczność.

Jak widzimy, niedoskonałości systemu było wiele. Tak więc przeprowadzenie kompleksowej reformy wymaga czasu, konsultacji społecznych, zmian kodeksu pracy i podpisania nowych układów zbiorowych. Z tego też względu przeprowadzenie reformy rozłożono na trzy etapy.

W pierwszym etapie reformy poczynając od stycznia 1982 roku przedsiębiorstwa uzyskały prawo samodzielnego kształtowania poziomu zatrudnienia i środków na wynagrodzenia oraz pełną samodzielną kształtowanie zasad i kryteriów premiowania, przyznawania nagród z zysku oraz wyboru form płac.

W drugim etapie, określonym też mianem "małej reformy płac", poczynając od lipca 1982 roku przyznano przedsiębiorstwom prawo kształtowania własnych tabel płac w ramach rozpiętości, ustalonych przez Radę Ministrów, która określiła sta-

wkę minimalną i maksymalną, wyższą niż obowiązująca dotychczas. Do obowiązującego systemu taryfowego wprowadzone istotne zmiany umożliwiające lepsze wynagradzanie pracowników o najwyższych kwalifikacjach i wykonujących najcięższe prace. Zwiększono liczbę kategorii zaszeregowania. Zmiany te rozszerzają możliwości prowadzenia przez przedsiębiorstwa samodzielnej polityki płac dostosowanej do ich potrzeb i warunków działania w ramach reformy gospodarczej.

Przygotowywany trzeci etap reformy płac, który przewiduje się wdrożyć do 1983r. skierowano obecnie do szerokiej społecznej dyskusji. Na tym etapie nastąpi przebudowa pozostałych elementów systemu płac. W tej fazie niezbędne będzie określenie roli i miejsca układów zbiorowych pracy, opracowanie ramowych założeń nowego systemu taryfowego, nowych ramowych tabel płac, eliminacja tych składników wynagradzania, które utraciły przydatność i nie pełnią funkcji motywacyjnych, a także włączenia rekompensat do płacy zasadniczej.

W wyniku wdrażania kompleksowej reformy płac oczekuje się znacznego uproszczenia zasad wynagradzania, powiązania płacy z efektami pracy zatrudnionych i stopniowego eliminowania dysproporcji płac./ZIP/